

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
NACIONALINIO SAUGUMO IR GYNYBOS KOMITETAS**

**PAGRINDINIO KOMITETO IŠVADA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS SISTEMOS ORGANIZAVIMO IR KARO TARNYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-723
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
NR. XIVP-3183**

2023-11-15
Vilnius

1. Komiteto posėdyje dalyvavo: komiteto pirmininkas Laurynas Kasčiūnas, komiteto nariai: Dainius Gaižauskas, Virgilijus Alekna, Jonas Jarutis, Arvydas Pocius, Andrius Mazuronis, Raimondas Lopata, Valdas Rakutis, Saulius Skvernelis, Dovilė Šakalienė. Komiteto biuras: vedėjas Evaldas Sinkevičius, patarėjai: Vilma Greckaitė, Vilma Kaminskienė, Mantas Lapinskas, padėjėjas Vilma Pesliakienė. Kviestiniai: Seimo narys Kęstutis Vilkauskas, Krašto apsaugos ministerijos atstovai: ministras Arvydas Anušauskas, Teisės departamento direktorė Judita Nagienė, Karo tarnybos ir personalo departamento direktorius Ramūnas Švažas, Finansų ir biudžeto departamento finansų politikos skyriaus patarėja Greta Borkienė, Lietuvos kariuomenės vado padėjėjas plk. Andrius Jagminas, Prezidento patarėjas Tomas Godliauskas.

2. Ekspertų, konsultantų, specialistų išvados, pasiūlymai, pataisos, pastabos (toliau – pasiūlymai):

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		Str.	Str. d.	P.			
1.	Seimo kanceliarijos Teisės departamentas,	1	3		Įvertinę projekto atitiktį Konstitucijai, įstatymams, teisėkūros principams ir teisės technikos taisyklėms, teikiame šias pastabas.	Nepritarti	Lietuvos Respublikos Seimas 2021 lapkričio 18 d. priėmė Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo pataisas

	2023-11-08			<p>1. Projekto 1 straipsnio 3 dalimi keičiamo Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo (toliau – keičiamas įstatymas) 2 straipsnio 40 dalies, apibrėžiančios „Lietuvos kariuomenės veterano“ sąvoką, siūlome atsisakyti kaip perteklinės ir šiek tiek klaidinančios. Pirma, identiška nuostata dėl kriterijų, kuriems esant Lietuvos Respublikos piliečiui gali būti suteikiamas Lietuvos kariuomenės veterano vardas, nustatyti keičiamo įstatymo 21 straipsnio 10 dalyje. Antra, sąvokų apibrėžimuose neturėtų būti įtvirtintos reguliacinio pobūdžio teisės normos, nustatančios tam tikros asmenų teisės atsiradimą ar pasibaigimą. Trečia, iš keičiamo įstatymo 2 straipsnio 40 dalyje pateikto apibrėžimo nėra aišku, ar Lietuvos kariuomenės veteranu būtų laikomas šioje dalyje nustatytus kriterijus atitinkantis Lietuvos Respublikos pilietis, ar, vis dėlto, veteranu jis būtų laikomas tik nuo Lietuvos kariuomenės veterano vardo, kurį suteikia krašto apsaugos ministras pagal keičiamo įstatymo 21 straipsnio 10 dalį, suteikimo dienos.</p>		(projektas Nr. XIVP-708(2)), kuriomis nuspręsta nuo 2021 m. gruodžio 31 d. apibrėžti Lietuvos kariuomenės veterano teisinį statusą ir šio vardo suteikimo tvarką.
2.	Seimo kanceliarijos Teisės departamentas, 2023-11-08	6	3	<p>2. Projekto 6 straipsnio 3 dalimi keičiamo įstatymo 20 straipsnio 13 dalyje siūloma nustatyti, kad Akademijoje studijuojantys kariūnai, kurie daugiau kaip pusę ankstesnių <i>tos pačios arba žemesnės pakopos studijų programos kreditų</i> įgijo valstybės biudžeto lėšomis, moka <i>studijų valstybės nefinansuojamose studijų vietose kainą</i>. Pažymėtina, kad pagal Mokslo ir studijų įstatymo 80 straipsnio 2 dalį, teisės į valstybės finansuojamą studijų vietą ar į studijų kainos kompensavimą neturi asmenys, pakartotinai studijuojantys <i>pagal tos pačios arba žemesnės pakopos studijų programą</i>, jeigu daugiau kaip pusę tos studijų programos kreditų jie įgijo valstybės biudžeto lėšomis. Kitaip sakant tolesnis nuoseklus asmenų studijavimas pagal aukštesnių pakopų studijų programas yra skatinamas ir valstybės finansuojamas. Atsižvelgiant į tai, keičiamo</p>	Pritarti	

					įstatymo 20 straipsnio 13 dalyje vietoj žodžių „daugiau kaip pusę ankstesnių tos pačios arba žemesnės pakopos“ įrašytini žodžiai „daugiau kaip pusę ankstesnių tos pačios arba aukštesnės pakopos“. Atitinkamai siūlome papildyti ir šios dalies pirmąjį sakinį.		
3.	Seimo kanceliarijos Teisės departamentas, 2023-11-08	7	2		3. Projekto 7 straipsnio 2 dalimi keičiamo įstatymo 21 straipsnio 10 dalyje brauktini pertekliniai žodžiai „krašto apsaugos ministro patvirtintais“.	Pritarti	
4.	Seimo kanceliarijos Teisės departamentas, 2023-11-08	9			4. Projekto 9 straipsniu keičiamo įstatymo 32 ² straipsnio 3 dalyje siūlytina nuosekliai nurodyti, kad karys savanoris ar kitas savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos karys ne vėliau kaip per 3 darbo dienas informuoja karo prievolę administruojančią krašto apsaugos sistemos instituciją ne tik apie Seimo nario, savivaldybės tarybos nario ar mero, bet ir apie Respublikos Prezidento ar Europos Parlamento nario įgaliojimų pasibaigimą.	Pritarti	
5.	Seimo kanceliarijos Teisės departamentas, 2023-11-08				5. Siekiant įstatymo tarpusavio suderinamumo ir tikslumo, siūlytina projektą papildyti straipsniu, kuriuo keičiamo įstatymo 36 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktų nuostatos būtų suderintos su Politinių organizacijų įstatymu: minėtose keičiamo įstatymo nuostatose atsisakytina politinių partijų įvardijimo, nes jose minimų politinių organizacijų samprata, be kita ko, apima ir politines partijas (žr., pavyzdžiui, Politinių organizacijų įstatymo 2 straipsnio 7 dalį).	Pritarti	
6.	Seimo kanceliarijos Teisės departamentas, 2023-11-08	13			6. Siekiant teisinio aiškumo, projekto 13 straipsniu keičiamo įstatymo 40 straipsnio 1 dalyje vietoj žodžių „Jeigu išleistas į atsargą karys pakartotinai priimamas į profesinę karo tarnybą, išėitinė išmoka jam išmokama“ siūlome įrašyti žodžius „Jeigu išleistas į atsargą karys buvo pakartotinai priimtas į profesinę karo tarnybą, atleidžiant tokį karį iš	Pritarti	

				tarnybos šioje dalyje nurodytais pagrindais, išėtinė išmoka jam išmokama“.		
7.	Seimo kanceliarijos Teisės departamentas, 2023-11-08	14		7. Siekiant teisinio aiškumo, projekto 14 straipsniu keičiamo įstatymo 42 straipsnio 4 dalies paskutiniajame sakinyje siūlome nurodyti kokia tvarka vadovaujantis (tokia pačia kaip ir perkėlimo į šias pareigas atveju, ar, vis dėlto, kažkokia kitokia) perkėlimo į Lietuvos šaulių sąjungos vado pareigas terminas gali būti pratęstas.	Pritarti	
8.	Seimo kanceliarijos Teisės departamentas, 2023-11-08	15		8. Siūlytume braukti projekto 15 straipsniu keičiamo įstatymo 43 straipsnio 9 dalyje žodžius „atsižvelgdamas į vartotojų kainų indeksą per praėjusius kalendorinius metus“ kaip perteklinius, kadangi delspinigių dydžio tvirtinimo tvarka ir kriterijai, kuriais remiantis socialinės apsaugos ir darbo ministras tvirtina šį dydį yra nustatyta Darbo kodekso 147 straipsnio 1 dalyje.	Pritarti	
9.	Seimo kanceliarijos Teisės departamentas, 2023-11-08	18		9. Projekto 18 straipsniu keičiamo įstatymo 47 straipsnio 2 dalies 2 punkte vietoj žodžių „išleidžiami į dimisiją“ įrašytini žodžiai „perkeliami į dimisiją“, atsižvelgiant į tai, kad pačioje 47 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad į dimisiją yra perkeliama.	Pritarti	
1	Seimo kanceliarijos Teisės departamentas, 2023-11-08	19		10. Projekto 19 straipsniu keičiamo įstatymo 49 straipsnio 4, 5 ir 11 dalyse tarpusavyje derintinos ir nuosekliai vartotinos sąvokos „viešasis ir neviešasis transportas“ ir „visų rūšių transportas“, nes jos vartojamos sinonimiškai.	Pritarti	
1	Seimo kanceliarijos Teisės departamentas, 2023-11-08	21		11. Derinant projektą su Mokslo ir studijų įstatyme įtvirtintomis aukštojo mokslo kvalifikacijų sistemą reglamentuojančiomis nuostatomis, projekto 21 straipsnio 3 dalimi keičiamo įstatymo 54 straipsnio 5 dalyje po žodžių „ne žemesnį kaip magistro kvalifikacinį laipsnį“ įrašytini žodžiai „arba lygiavertė aukštojo mokslo kvalifikaciją“. Atitinkamai tikslinga ir projekto 36 straipsnio 5 dalis.	Pritarti	

1	Seimo kanceliarijos Teisės departamentas, 2023-11-08	22		12. Projekto 22 straipsnio 1 dalies pakeitimų esmėje vietoj skaičiaus ir žodžio „2 punktą“ įrašytini skaičius ir žodis „1 punktą“.	Pritarti	
1	Seimo kanceliarijos Teisės departamentas, 2023-11-08	23		13. Projekto 23 straipsniu keičiamo įstatymo 59 straipsnio 15 ¹ dalyje siūloma nustatyti, kad atostogų dienomis privalomosios pradinės karo tarnybos kariai maistu neap rūpinami, už šias dienas jiems mokami Vyriausybės nustatyto dydžio dienpinigiai. Pažymėtina, kad keičiamo įstatymo 59 straipsnyje numatytos įvairių rūšių atostogas, įskaitant tikslines atostogas (nėštumo ir gimdymo, tėvystės, vaikui prižiūrėti, nemokamos ir kt.), todėl siekiant teisinio reguliavimo aiškumo, turėtų būti aiškiai nurodoma, kokios rūšies atostogų dienomis mokami dienpinigiai.	Pritarti	
1	Seimo kanceliarijos Teisės departamentas, 2023-11-08	24		14. Tikslintina projekto 24 straipsnio 1 dalimi keičiamo įstatymo 60 straipsnio 1 dalis, kurioje nustatoma 3,7 bazinės socialinės išmokos dydžio išmoka buitiniams išlaidoms, kadangi Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 pakeitimo įstatymu XIV-1179 buvo pakeista keičiamo įstatymo 60 straipsnio 1 dalis (joje nustatytas 4,6 bazinės socialinės išmokos dydžio išmoka buitiniams išlaidoms) ir šis pakeitimas įsigalios 2024 m. sausio 1 d. Atkreiptinas dėmesys, kad projektu 24 straipsnio 1 dalimi siūlomas reguliavimas dėl jame keičiamo Karo prievolės įstatymo pavadinimo turėtų įsigalioti 2025 m. sausio 1 d., todėl Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 pakeitimo įstatymu XIV-1179 nustatytas naujas dydis būtų vėl grąžintas į 3,7 bazinės socialinės išmokos dydį.	Pritarti	
1	Seimo kanceliarijos Teisės departamentas,	36		15. Atsižvelgiant į projekto 36 straipsnio nuostatų dėstymo eiliškumą, siūlytume patikslinti šio straipsnio pavadinimą, jį išdėstant taip – „Įstatymo įsigaliojimas, taikymas ir įgyvendinimas“.	Pritarti	

	2023-11-08						
1	Seimo kanceliarijos Teisės departamentas, 2023-11-08	36	1,2		16. Tikslintinos projekto 36 straipsnio 1 ir 2 dalys, kadangi jame pateiktos klaidingos nuorodos į vėlesnį straipsnių įsigaliojimą (pavyzdžiui, projekto 4 ir 5 straipsniai, kuriais keičiama tas pati keičiamo įstatymo 11 straipsnio 4 dalis (skirtingos redakcijos), projekto 21 ir 22 straipsniai, kuriais keičiami tie patys 54 straipsnio 2 dalies 2 punktas bei 12 dalis įsigalioja 2025 m. sausio 1 d.). Be to, neatsispindi ir kitų straipsnių, susijusių su Karo prievolės įstatymo pavadinimo pasikeitimu (žr., pavyzdžiui, 24 straipsnio 1 dalį) vėlesnis įsigaliojimas.	Pritarti	
1	Seimo kanceliarijos Teisės departamentas, 2023-11-08	36	7		17. Projekto 36 straipsnio 7 dalyje nustatyta, kad <i>reikalavimas būti sukakus išleidimo į atsargą amžių</i> netaikomas tiems kariams, kurie teisę į Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 49 straipsnio 11 dalyje nustatytą garantiją įgijo ir prašymą dėl jos taikymo pateikė iki šio įstatymo įsigaliojimo. Tačiau pažymėtina, kad minėtoje Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 49 straipsnio 11 dalyje nėra reikalavimo būti sukakusiam išleidimo į atsargą amžių – joje reglamentuojama profesinės karo tarnybos kario, <i>kuriam iki išleidimo į atsargą</i> (kai įgyjama teisė į pareigūnų ir karių valstybinę pensiją už tarnybą ir sukanka šio įstatymo 45 straipsnyje nustatytas išleidimo į atsargą amžius) liko ne daugiau kaip 4 metai, teisė tobulinti kvalifikaciją. Be to, manytina, kad keičiamo Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 49 straipsnio 11 dalyje po žodžių skliaustuose „už tarnybą“ turi būti įrašyti jungtukai „ir(ar)“, o ne jungtukas „ir“.	Pritarti iš dalies	<p>Argumentai: Siūlymui 49 str. 11 d. vietoj jungtuko „ir“ vartoti „ir (ar)“ jungtukus nepritartina, nes šia nuostata siekiama taikyti abi sąlygas, t. y. užtikrinti, kad mokyti integracijos į darbo rinką kariai nebūtų siunčiami ir su labai mažu (pvz., 2-3 metų) tarnybos stažu.</p> <p>Pasiūlymas: Pakeisti 36 straipsnio 7 dalis ją išdėstyti taip: Reikalavimas, būti sukakus kad siunčiamam mokyti kariui būtų likę ne daugiau kaip 4 metai iki išleidimo į atsargą amžiaus sukakimo netaikomas tiems kariams, kurie teisę į Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 49 straipsnio 11 dalyje nustatytą</p>

							garantiją įgijo ir prašymą dėl jos taikymo pateikė iki šio įstatymo įsigaliojimo.
1	Seimo kanceliarijos Teisės departamentas, 2023-11-08	36	10		18. Nėra aiškus projekto 36 straipsnio 10 dalyje nurodytų įstatymo struktūrinių dalių įgyvendinančių poįstatyminių teisės aktų vėlesnio priėmimo termino pasirinkimas bei tokio pasirinkimo santykis su šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų įstatymo struktūrinių dalių įsigaliojimo data (pavyzdžiui, nėra aišku, kodėl iki 2024 m. gruodžio 31 d. turi būti priimti šio įstatymo 28 straipsnio 2 daliai įgyvendinti reikalingi teisės aktai, jeigu pati 28 straipsnio 2 dalis įsigalios 2024 m. sausio 1 d.).	Pritarti	

3. Piliečių, asociacijų, politinių partijų ir kitų suinteresuotų asmenų pasiūlymai: negauta.

4. Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų pasiūlymai: negauta.

5. Subjektų, turinčių įstatymų leidybos iniciatyvos teisę, pasiūlymai: negauta.

6. Papildomų komitetų išvados:

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		Str.	Str. d.	P.			
1.	Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas 2023-11-08				Iš esmės pritarti įstatymo projektui Nr. XIVP-3183 ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, kurioms komitetas pritarė.	Pritarti	

7. Komiteto sprendimas ir pasiūlymai: pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir Komiteto išvadai.

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		Str.	Str. d.	P.			

1.	Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas 2023-11-08	2	2	<p>Argumentai: Atsižvelgiant, kad Lietuvos Respublikos Seimas įstatymu tvirtina principinę kariuomenės struktūrą tikslinga nenumatyti, kad krašto apsaugos ministras galėtų prilyginti karinius vienetus batalionams ir išbraukti žodžius <i>batalionams ar</i>.</p> <p>Pasiūlymas: Papildyti 10 straipsnio 2 dalį 2¹ ir 2² punktais: „2¹) tvirtina krašto apsaugos sistemos institucijų parengtus metinius veiklos planus; 2²) atsižvelgdamas į NATO standartus, prilygina karinius vienetus batalionams ar kuopoms;“.</p>	Pritarti	
----	---	---	---	--	----------	--

8. Balsavimo rezultatai: bendru sutarimu.

9. Komiteto paskirti pranešėjai: Laurynas Kasčiūnas.

Komiteto pirmininkas

Laurynas Kasčiūnas